

SISTEMA MUSCULAR (OS MÚSCULOS)

SISTEMA MUSCULAR

OS MÚSCULOS

OS MÚSCULOS

Os músculos están formados por tecido muscular. Pola función que realizan podémolos clasificar en músculos de contracción voluntaria e músculos de contracción involuntaria.

Existen tres tipos de tecido muscular:

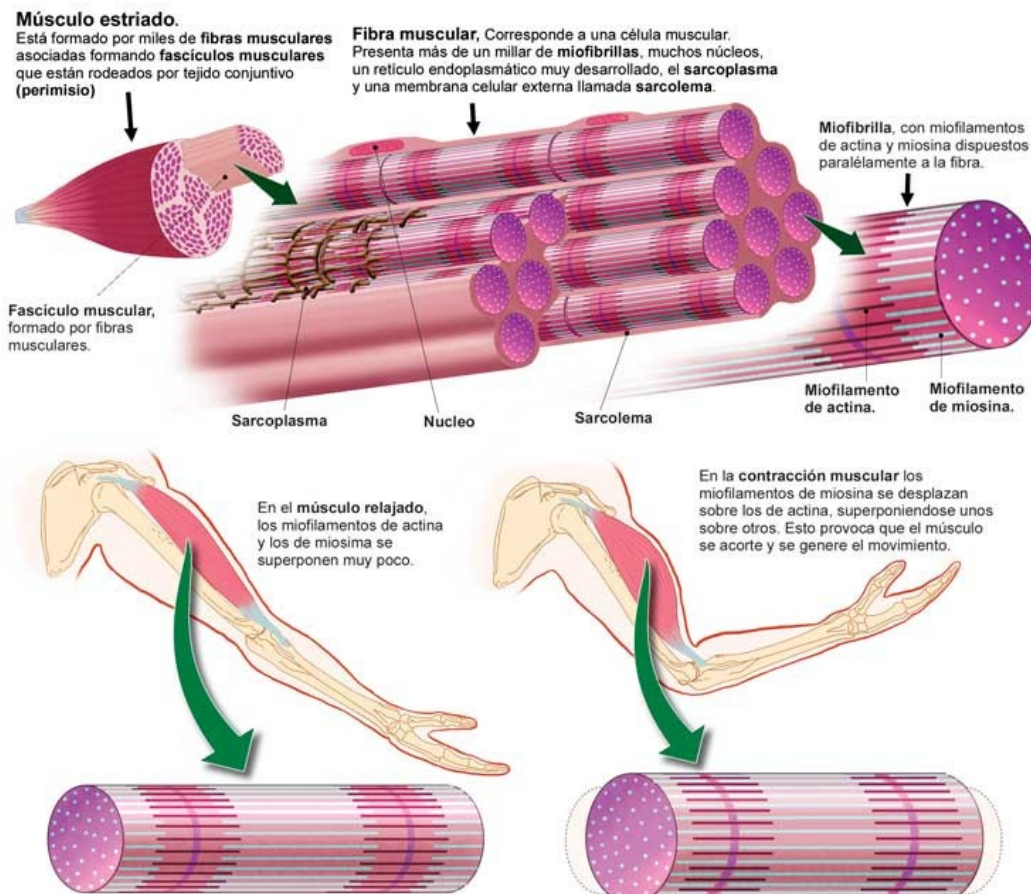
Tecido estriado voluntario: contráese segundo a nosa vontade. É o que chamamos tecido muscular esquelético e constitúe a parte activa do aparato locomotor.

Tecido estriado involuntario: Non se contrae voluntariamente. É o que conforma o músculo cardíaco.

Tecido liso involuntario: Non se contrae voluntariamente e o chamamos tecido muscular visceral (estómago, intestinos, vasos sanguíneos, etc.)

O músculo esquelético está unido ós ósos por tendóns. O seu ventre muscular está formado por **fibras musculares** asociadas entre si en **fascículos musculares**. Cada fibra muscular divídese en **miofibrilas** que teñen miofilamentos contráctiles de *actina e miosina*.

TIPOS DE FIBRAS MUSCULARES ESQUELÉTICAS

Fibras Vermellas (tipo I): Conteñen unha proteína chamada mioglobina que é a encargada de aportar osíxeno ó músculo. Estas fibras son as encargadas de realizar movementos prolongados utilizando a vía aeróbica (hai O₂) e predominan nos corredores de fondo.

Fibras Brancas (tipo II): Non conteñen mioglobina e realizan contraccións para movementos curtos e explosivos utilizando a vía anaeróbica (non hai O₂) e predomina nos corredores de velocidade.

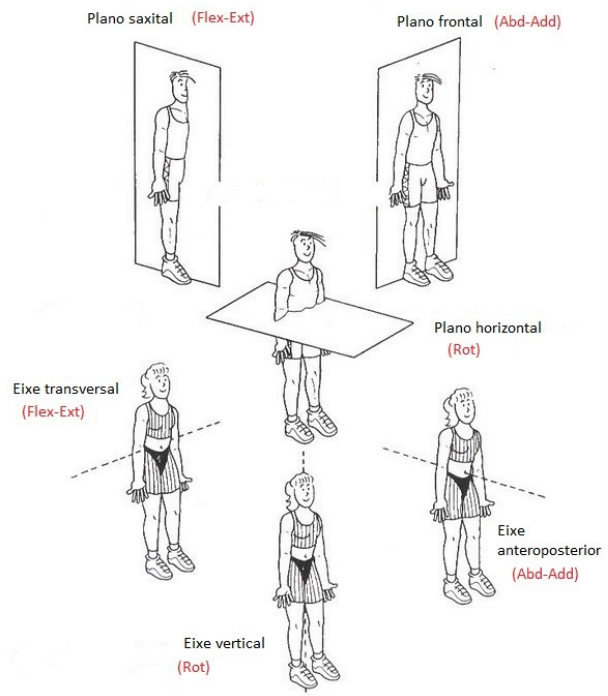
FUNCIÓNS DOS MÚSCULOS

A función principal da contracción muscular é desprazar as palancas do corpo (ósos e articulacións) para producir o seu movemento. En todo movemento humano interven máis dun músculo, tendo algúns máis protagonismo que outros dependendo do movemento que realicemos. Os músculos que actúan a favor do movemento e son protagonistas do mesmo denomínanse **músculos agonistas** e pola contra os que permiten a acción destes mantendo un estado de relaxación chámanse **antagonistas**. Hai outros músculos que permiten o movemento fixando a articulación e manténdoa estable son os **músculos fixadores**. Finalmente, os músculos que colaboran na acción dos agonistas son os chamados **sinérxicos**.

Tomando como exemplo a flexión do antebrazo sobre o brazo, podemos dicir que o músculo agonista protagonista do movemento é o bíceps braquial, mentres que o antagonista que o permite coa súa relaxación é o tríceps braquial. Neste caso o músculo fixador sería o deltoide que mantén o brazo estabilizado mentres o bíceps se contrae. Finalmente os músculos sinerxistas serían o braquial anterior e o supinador longo.

As articulacións permiten realizar diferentes tipos de movemento que se relacionan cos eixos do corpo:

- *Eixo transversal:* flexión – extensión.
- *Eixo lonxitudinal:* rotación externa – rotación interna.
- *Eixo anteroposterior:* abducción – addución.
- *Tódolos eixos:* circunducción.

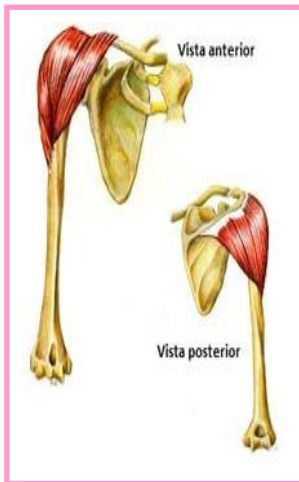

MÚSCULOS DO TRONCO

1. DELTOIDE.
2. DORSAL ANCHO.
3. PECTORAL.
4. ESTERNOCLEIDOMASTOIDEO.
5. TRAPECIO.
6. DIAFRAGMA
7. RECTO MAIOR DO ABDOME.
8. TRANSVERSO.
9. OBLICUOS.

OLLO!!! Neste documento atoparás diversas ligazóns. preme nelas e te levarán a determinadas páxinas que poden axudarche na súa comprensión.

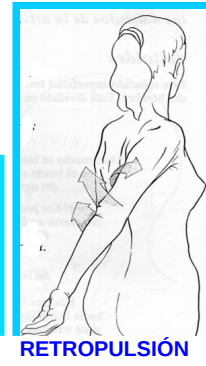
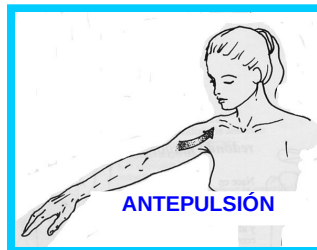
⇒ **DELTOIDE**

Orixe: escápula, acromion, clavícula.

Inserción: húmero.

Acción: Abducción do brazo ata a horizontal, antepulsión e retro pulsión do mesmo.

⇒ **DORSAL ANCHO**

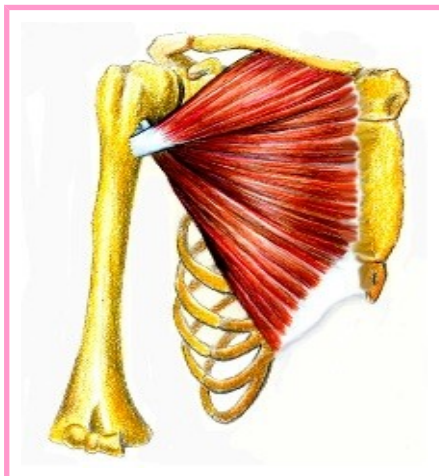
O: dende a 7ª vértebra dorsal ata a 5ª lumbar, sacro, íleon, 3 ou 4 últimas costelas, escápula.

I: húmero.

A: aducción do brazo e retroversor do mesmo. Tende a levar cara arriba o tronco cando nos colgamos das extremidades superiores (acción de trepar).

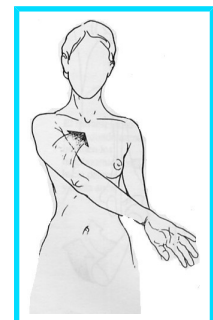
⇒ **PECTORAL**

O: clavícula, esterno, 6 primeiros cartilaxes intercostais do lado correspondente.

I: húmero.

A: antepulsión enérxica do brazo (abrazo, natación,...) co brazo en abducción; co brazo elevado vótao cara adiante e cara abaixo (golpe de sable); e tamén axuda a trepar ó igual que o dorsal.

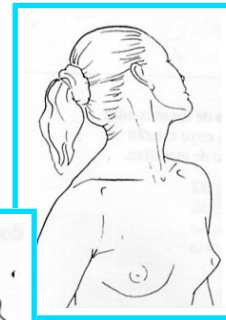
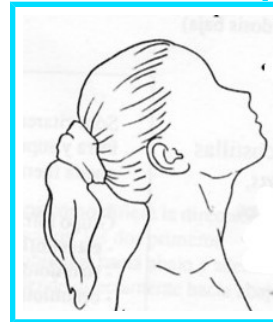
⇒ **ESTERNOCLEIDOMASTOIDEO**

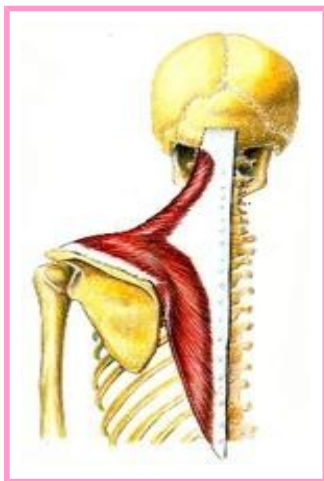
O: esterno, clavícula.

I: no occipital do cráneo.

A: rotación da testa cara o lado contrario e inclinación lateral cara ó mesmo lado. Se contráense os dous esternocleidomastoideos á vez: flexión dorsal da testa.

⇒ **TRAPECIO**

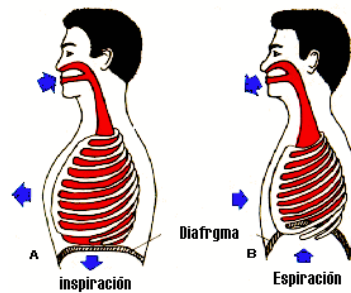

O: cráneo e dende as vértebras cervicais ata a 10 ou 12 vértebras dorsais aproximadamente.

I: clavícula e escápula.

A: impide a caída do ombreiro cando levamos un peso nel (elevación do ombreiro). Rotador da testa cara o lado oposto (agonista do

esternocleidomastoideo).

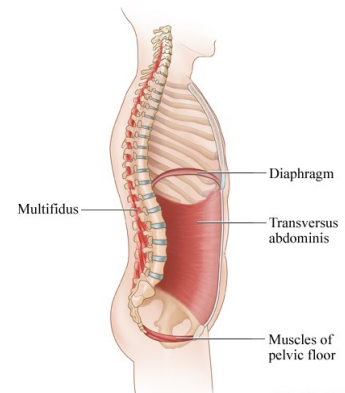
⇒ **DIAFRAGMA**

É o músculo máis plano do corpo. Ten forma de bóveda ou paracaidas que pecha por enriba a cavidade abdominal e por debaixo a cavidade torácica. A súa parte media é aponeurótica ou tendinosa (CENTRO FRÉNICO) e ó redor atópanse as bandas ou pilares musculares.

Diafragma

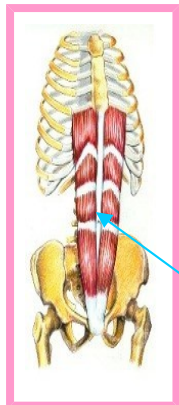

El diafragma tiene forma de paracaidas

Acción: Músculo inspirador e compresor das vísceras.

⇒ **RECTO MAIOR DO ABDOME**

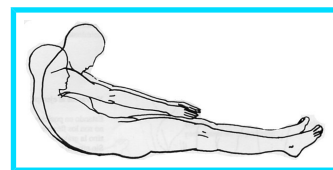
Son dous e están separados entre si pola “liña alba”.

O: pubis.

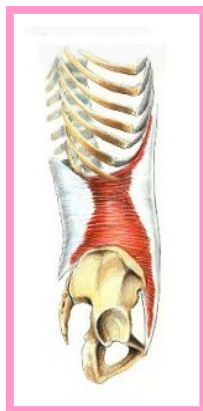
I: 5º, 6º e 7º cartilaxes costais.

A: flexor ventral da columna vertebral.

LIÑA ALBA

⇒ **TRANSVERSO ABDOMINAL**

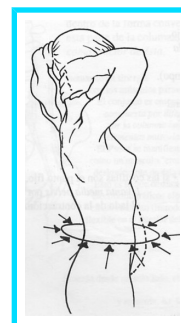

O: Cara interna das seis costelas inferiores, apófises transversas das vértebras lumbares e cresta ílica.

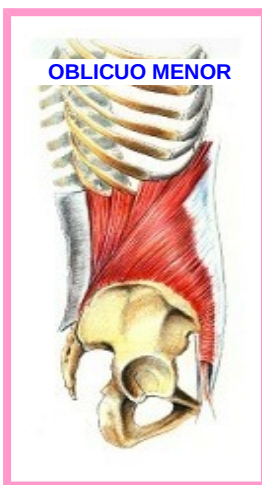
I: pube e liña alba.

A: presión das vísceras abdominais (faixa abdominal), axuda a espiración. Reduce o diámetro abdominal.

⇒ **OBLICUOS**

OBLICUO MENOR

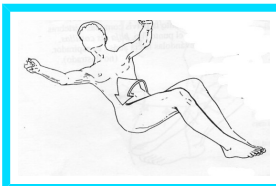

OBLICUO MAIOR

O: dende a 5º costela ata a 12º.

I: íleon (crestas ílicas) e pubis.

A: se actúan unilateralmente: flexión lateral da columna vertebral e rotación da mesma; se actúan bilateralmente: flexión ventral da columna vertebral.

MÚSCULOS DO BRAZO

10. BÍCEPS BRAQUIAL.

11. TRÍCEPS.

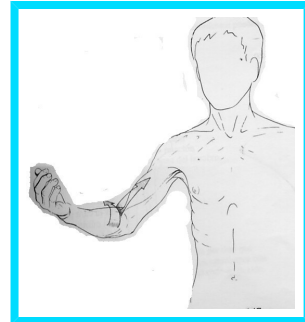
⇒ BÍCEPS BRAQUIAL

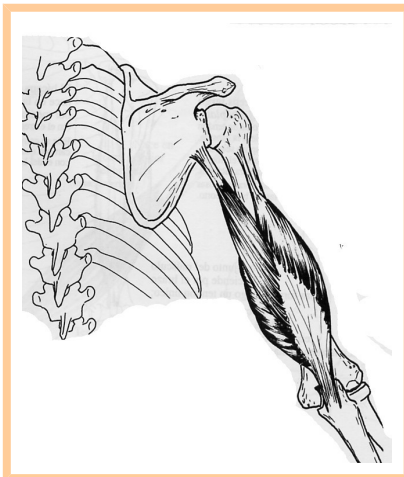
O: Ten dous orixes nos osos do ombreiro, que dan lugar a dúas cabezas musculares (de aí o seu nome) e insértase nun tendón único.

I: no radio.

A: flexor e supinador do antebrazo.

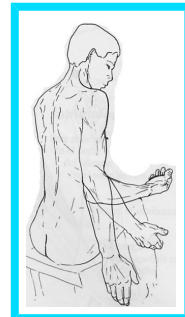
⇒ TRÍCEPS

O: escápula e húmero

I: Cúbito.

A: único extensor do antebrazo sobre o brazo.

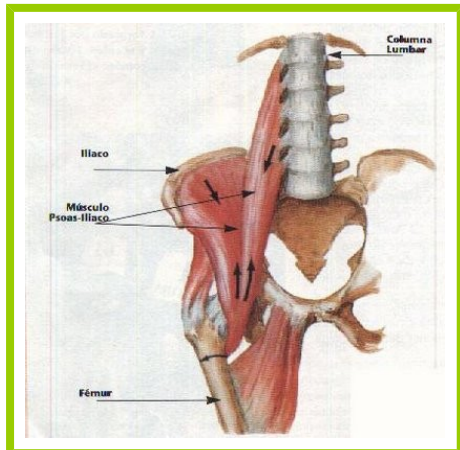
MÚSCULOS DO ANTEBRAZO

- 12. PRONADOR REDONDO.
- 13. SUPINADOR LONGO.
- 14. FLEXORES DA MAN E DOS DEDOS.
- 15. EXTENSORES DA MAN E DOS DEDOS.

MÚSCULOS DA CADEIRA

- 16. PSOAS ILÍACO
- 17. GLÚTEOS.
- 18. ADUCTORES.

⇒ PSOAS ILÍACO

O: vértebras lombares, 12ª costela e íleon.

I: fémur.

A: antevorsor da pelve e antepulsor e elevador do zanco. É un dos músculos máis importantes do corpo, sen el sería case imposible a marcha e os grandes saltos.

⇒ GLÚTEOS

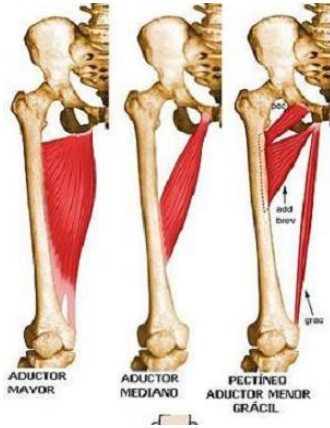
O: íleon, sacro e coccis.

I: fémur.

A: abductor e retroversor do zanco. É moi importante na marcha (impiden que a pelve e o tronco caian cara adiante e inclinan a pelve cara o lado que se contraen), se estes músculos estiveran paralizados, provocarían unha “marcha de pato”.

⇒ **ADUCTORES**

O: pubis.

I: fémur.

A: Aductor da coxa

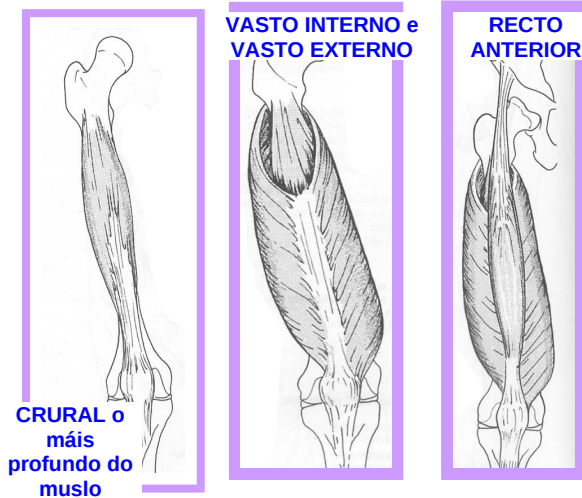
MÚSCULOS DA COXA

19. **CUADRÍCEPS**

20. SARTORIO

21. **ISQUIOTIBIAIS**

⇒ **CUADRÍCEPS**

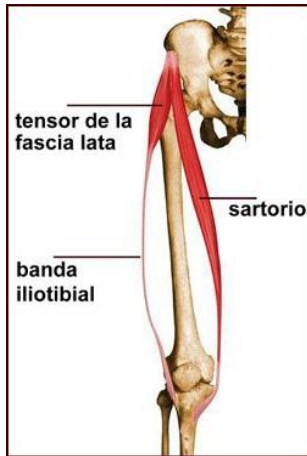

O: fémur (*crural, vasto interno, vasto externo*), íleon (*recto anterior*).

I: mediante o tendón rotuliano na rótula e na tibia.

A: único músculo extensor da perna, e o recto anterior tamén é anteversor da perna.

⇒ **SARTORIO**

O: íleon.

I: tibia.

A: flexor do xeonllo; e cando a perna está en flexión, rotación externa da mesma (cruza a perna).

⇒ **ISQUIOTIBIAIS**

O: isquion.

I: tibia e peroné.

A: flexor do xeonllo e retroversor do zanco.

MÚSCULOS DA PERNA

22. TIBIAL ANTERIOR

23. PERONEO LATERAL.

24. **SÓLEO**

25. **XEMELGOS**

⇒ **TIBIAL ANTERIOR**

O: Cara externa da tibia.

I: Cara plantar dos osos do pe.

A: flexión dorsal do pe.

⇒ **PERONEO LATERAL**

O: peroné.

I: metatarso.

A: flexor plantar e pronador do pe.

⇒ **SÓLEO**

O: tibia e cabeza do peroné (por debaixo dos xemelgos).

I: calcáneo.

A: flexión plantar do pé e elevación do talón estando sentado.

⇒ **XEMELGOS**

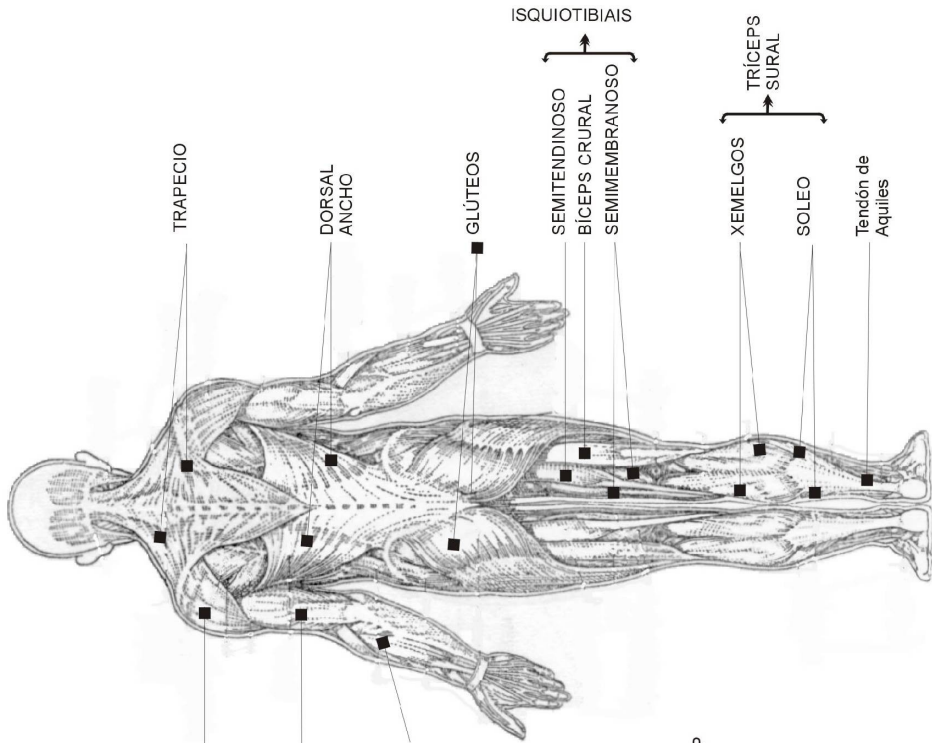

O: parte interna e externa da parte máis baixa do fémur.

I: calcáneo.

A: flexión plantar do pé e elevación do talón estando de pé.

CARA POSTERIOR

CARA ANTERIOR

